

Bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag for planperioden 2027¹⁾

I medfør af § [paragraffer] i lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget, jf. lov nr. [nr.] af [dato], fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Bekendtgørelsens bestemmelser om begrænsninger for tildeling af kvælstof og fosfor og bestemmelser om anvendelse af gødning m.v., jf. kapitel 4-10, finder anvendelse på virksomheder, der er registrerede eller registreringspligtige i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab.

Stk. 2. Reglerne i bekendtgørelsen finder ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser i anden lovgivning eller afgørelser truffet i medfør af disse om forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, zoonoser eller planteskadegørere.

Stk. 3. Reglerne i bekendtgørelsen finder endvidere ikke anvendelse, i det omfang de strider mod bestemmelser i anden lovgivning eller afgørelser truffet i medfør af disse om brug af genetisk modificerede organismer inden for forskning og produktion.

§ 2. Bekendtgørelsens bestemmelser om dyrkningsrelaterede tiltag, jf. kapitel 3, finder anvendelse på virksomheder med landbrugsaktiviteter, som disponerer over et areal på 10 hektar eller derover med afgrøder, der er omfattet af en standardnorm for kvælstof eller fosfor på 0 kg eller derover, jf. gødskningslovens § 12, stk. 2, nr. 3. Ved opgørelse af arealet medregnes forpagtede og lejede arealer.

§ 3. Kapitel 4-10 finder ikke anvendelse på driften af arealer omfattet af forskningsforsøg, der opfylder kriterierne i stk. 2, og hvor overholdelsen af reglerne ved forskningsforsøget er af uvæsentlig betydning for miljøbeskyttelsen, eller fravigelsen af reglerne er nødvendig for at udføre forskningsforsøget.

Stk. 2. Forskningsforsøg vedrørende anvendelse af gødning i jordbruget skal være i overensstemmelse med følgende kriterier:

1) Forskningsforsøget skal udføres i forsøgsparcer, der for hvert forsøgsled ikke er større end 300 m² for arealer med landbrugsafgrøder og 1.300 m² for arealer med skov.

2) Inden forskningsforsøget igangsættes, skal der foreligge en forsøgsplan for udførelse af forsøget og for indsamling af data. Det skal fremgå af forsøgsplanen, hvorfor regler i bekendtgørelsen fraviges, og hvordan utilsigtede påvirkninger af omgivelserne som følge heraf vil blive imødegået.

3) Hvert forsøgsled skal gentages flere gange i samme forsøgsopstilling.

4) Der skal foretages en indsamling og en statistisk bearbejdning af forsøgsdata og udarbejdes en kort afsluttende rapport over de væsentligste resultater.

Stk. 3. Udførelse af forskningsforsøg, der fraviger bekendtgørelsens regler, skal registreres på Styrelsens hjemmeside, inden forsøget påbegyndes. Registrering skal ske med navn, adresse og CVR-nummer på den virksomhed, på hvis arealer forskningsforsøget udføres, og på den virksomhed, der gennemfører forsøget. Registreringen skal desuden indeholde oplysninger om forskningsforsøgets navn, og hvilke regler i bekendtgørelsen, der fraviges med forskningsforsøget.

Stk. 4. Den ansvarlige for driften af de arealer, hvor forskningsforsøg udføres, skal kunne dokumentere, at

fravigelse af bekendtgørelsens regler sker som del af et forskningsforsøg, der er i overensstemmelse med stk. 1 og 2, og at der er sket indberetning efter stk. 3. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år efter udløbet af den planperiode, hvor forsøget afsluttes, og kunne forevise den på forlangende i forbindelse med tilsynsmyndighedens kontrol eller i forbindelse med Styrelsens vurderinger af anvendelsen af muligheden for at udføre forsøg, der fraviger bekendtgørelsens regler.

§ 4. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Afgrøder med et gødningsbehov: Afgrøder, for hvilke der i bilag 3, tabel 1 eller 2 er fastsat en standardnorm for kvælstof eller fosfor på mere end 0 kg pr. ha.
- 2) Bioaske: Gødningstyper, der hidrører fra forgasning eller forbrænding af organisk materiale, herunder de asketyper, der er omfattet af bekendtgørelse om anvendelse af bioaske til jordbrugsformål, og forbrændt husdyrgødning.
- 3) Biokul: Stabilt produkt med højt kulstofindhold fra pyrolyseanlæg fremstillet af stoffer, produkter og materialer af biologisk oprindelse.
- 4) Efterafgrøder: Efterafgrøder etableret i medfør af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v., medmindre andet fremgår af denne bekendtgørelse.
- 5) Ensilagesaft: Væske, der løber fra ensilage, herunder sukkerroeffald og lignende, under opbevaringen bortset fra væske, der betragtes som restvand.
- 6) Erklæring: Samling af elektroniske eller manuelle registreringer, hvis rigtighed den ansvarlige for driften indestår for, og som kan fremvises i en for tilsynsmyndigheden læsbar form.
- 7) Fast gødning: Gødning, der bevarer sin form ved placering i en stak eller bunke, og som ikke flyder ved egen kraft, og som ikke kan pumpes.
- 8) Fiberfraktion: Den faste fraktion fra separeret flydende husdyrgødning.
- 9) Flydende gødning: Gødning, der flyder ved egen kraft, og som kan pumpes, herunder væskefraktioner med et kvælstofindhold over 0,3 kg kvælstof pr. ton.
- 10) Frossen jord: Jord, der ikke er optøet i hele pløjelagets dybde (mindst 15 cm). Overfladisk nattefrost betragtes ikke som frossen jord, hvis jorden optøs i løbet af dagen.
- 11) Grønsaft: Organisk gødning, der består af pressesaft, som fremkommer ved presning af græs og lucerne i produktionen af grønpiller eller grønhø.
- 12) Gødning: Alle former for materialer med gødningsværdi, der indeholder kvælstof eller fosfor, og som har til formål at blive tildelt landbrugsarealer, som er alle ubebyggede og ubefæstede arealer, der anvendes til land- og skovbrugsmæssige formål, herunder lukkede systemer.
- 13) Harmoniareal: Areal med afgrøder med et gødningsbehov, hvor organisk gødning må anvendes, og hvor organisk gødning under normale omstændigheder kan udbringes.
- 14) Husdyrgødning: Gødning fra dyretyper, for hvilke der i bilag 1, tabel 2 i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v. er fastsat normer for indholdet af kvælstof og fosfor, herunder mave- og tarmindholdet fra slagtede husdyr, i enhver anden form end aske.
- 15) Kunstgødning: Uorganiske gødninger og urea, der indeholder hovednæringsstofferne kvælstof eller fosfor og er fremstillet ved en industriel proces, og som ikke er bioaske eller husdyrgødning.
- 16) Kvælstofreducerende virkemidler: De virkemidler, som er fastsat i kapitel 5 i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v.
- 17) Organisk gødning:
  - a) Husdyrgødning, ensilagesaft og restvand.
  - b) Andre stoffer, produkter og materialer af biologisk oprindelse, der

- i) indeholder hovednæringsstofferne kvælstof eller fosfor,
  - ii) er opsamlet med henblik på udbringning, og
  - iii) ikke er kunstgødning eller bioaske.
- 18) Oversvømmet jord: Jord, der er dækket af blankt vand.
- 19) Restvand: Følgende typer af flydende organisk gødning, hvor kvælstofindholdet er på 0,3 kg kvælstof pr. ton eller derunder:
- a) Malkerumsvand.
  - b) Vand fra vask af foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift.
  - c) Væskefraktioner.
  - d) Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage.
  - e) Væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.
  - f) Vand fra vask af fjerkræstalde.
- 20) Rodfrugtvaskvand: Organisk gødning, der består af vand fra vask af rodfrugter, vand fra transport af hele rodfrugter og vand fra renholdelsesopgaver, hvor der udelukkende er anvendt NaOH (base) og syre.
- 21) Separeret husdyrgødning: Flydende husdyrgødning, der ved separering er opdelt i en væskefraktion og en fiberfraktion.
- 22) Snedækket jord: En mark, hvor mere end 90 pct. er dækket af mere end 0,5 cm sne.
- 23) Styrelsen: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.
- 24) Særligt ammoniakfølsomme naturtyper:
- a) Naturtyper, der fremgår af bilag 3, pkt. D, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt.
  - b) Heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
  - c) Højmoser, der er beliggende uden for Natura 2000-områder.
  - d) Lobeliesøer, der er beliggende uden for Natura 2000-områder.
- 25) Tildeling af gødning: Udbringning af gødning og afsætning af gødning fra udegående dyr.
- 26) Udbringning af gødning: Anvendelse af opsamlet gødning.
- 27) Vandmættet jord: Jord, hvor der kan samle sig frit vand i revner og sprækker selv flere timer efter nedbør.
- 28) Vintersæd: De afgrødetyper, der er nævnt under overskriften "vintersæd til modenhed" i bilag 3, tabel 1.
- 29) Væskefraktion: Den flydende fraktion fra separeret flydende husdyrgødning.

§ 5. Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) finder ikke anvendelse på projekter eller dele af projekter, der er omfattet af denne bekendtgørelse.

Kapitel 2

Jordbundstype

§ 6. En virksomheds jordbundstype følger af [jordbundstypekortet, jf. kort.lbst.dk/[nr.] ”Jordbundstype”].

Stk. 2. Jordbundstyperne er opdelt i følgende jordbundstypenumre:

- 1) JB.nr. 1: Grovsandet jord.
- 2) JB.nr. 2: Finsandet jord.
- 3) JB.nr. 3: Grov lerblandet sandjord.
- 4) JB.nr. 4: Fin lerblandet sandjord.
- 5) JB.nr. 5: Grov sandblandet lerjord.
- 6) JB.nr. 6: Fin sandblandet lerjord.
- 7) JB.nr. 7: Lerjord.
- 8) JB.nr. 8: Svær lerjord.
- 9) JB.nr. 9: Meget svær lerjord.
- 10) JB.nr. 10: Siltjord.
- 11) JB.nr. 11: Humus.
- 12) JB.nr. 12: Speciel jord.

Stk. 3. En marks jordbund er den jordbundstype, der dækker den største del af marken.

Fravigelse af jordbundstype

§ 7. En virksomhed kan fravige den jordbundstype, der følger af jordbundstypkortet, når virksomheden for egen regning foretager prøveudtagning og analyser af jordbundstypen på virksomhedens arealer.

Stk. 2. Virksomheden skal udtage en jordprøve for hver femte hektar på marken og indtegne prøveudtagningen på et markkort.

Stk. 3. Analyse af jordprøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum har et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller tilsvarende internationalt accepterede standarder.

Stk. 4. Virksomheden skal opbevare indtegningen af prøveudtagningen, resultatet af prøveudtagningen og analysen af jordbundstypen som dokumentation i mindst 5 år fra planperiodens udløb og skal kunne forevise dokumentationen på forlangende i forbindelse med kontrol.

Kapitel 3

Dyrkningsrelaterede tiltag

Jordbearbejdning

§ 8. En virksomhed må forud for forårssåede afgrøder ikke foretage jordbearbejdning fra høst af forfrugt og indtil den 1. oktober på lerjord (JB-nr. 7-9), indtil 1. november på lerjord og humusjord (JB-nr. 5, 6, 10 og 11) og indtil 1. februar i det følgende kalenderår på sandjord (JB-nr. 1-4), jf. dog stk. 3, 4 og 5, samt § 9 og § 10. Kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø må dog finde sted fra den 1. oktober.

Stk. 2. Jordbearbejdning i stk. 1 omfatter enhver form for bearbejdning af jorden, som kan foretages i forbindelse med jordbrugsmæssig anvendelse af jorden, herunder pløjning og harvning.

Stk. 3. Følgende aktiviteter dog tilladt:

- 1) Gyllenedfældning på udlægsgræs efter korn eller helsæd.
- 2) Kalkning.
- 3) Tromling.
- 4) Overfladisk halmstrigling.
- 5) Etablering og vedligeholdelse af dræn.

Stk. 4. Det i stk. 1 nævnte forbud mod jordbearbejdning gælder ikke for følgende arealer:

- 1) Arealer etableret med kvælstofreducerende virkemidler fastsat i medfør af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v. eller fastsat i medfør af anden lovgivning.
- 2) Arealer hvorpå der har været dyrket roer.
- 3) Arealer hvorpå der skal dyrkes sukkerroer til fabrik.
- 4) Arealer hvorpå der har været dyrket de gartneriafgrøder, der fremgår af bilag 2, tabel 1.
- 5) Arealer hvorpå der skal dyrkes de gartneriafgrøder, der fremgår af bilag 2, tabel 1.
- 6) Arealer hvorpå der har været dyrket flerårige vedplanter.
- 7) Arealer hvorpå der skal dyrkes flerårige vedplanter.
- 8) Arealer hvorpå der har været dyrket kerne- eller kolbemajs.
- 9) Arealer der drives af en virksomhed, der er certificeret til økologisk jordbrugsproduktion, når arealerne drives for virksomhedens egen regning og risiko.
- 10) Arealer hvorpå der ifølge skriftlig aftale med en offentlig myndighed ikke må anvendes plantebeskyttelsesmidler.

Stk. 5. En virksomhed, der etablerer efterafgrøder på arealer, der ikke er omfattet af stk. 4, nr. 1, kan foretage en let jordbearbejdning umiddelbart efter høst i forbindelse med etablering af efterafgrøderne.

§ 9. En virksomhed, der dyrker kartofler, kan fra den 1. november foretage jordbearbejdning af det areal, hvorpå der har været dyrket kartofler.

Stk. 2. En virksomhed, der er autoriseret læggekartoffelavler, og en virksomhed, der producerer spisekartofler, kan endvidere fra den 1. november foretage jordbearbejdning af det areal, hvorpå der i den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler.

Stk. 3. En virksomhed, der har fået pålæg om restriktioner med henblik på at bekæmpe kartoffelbrok eller kartoffelcystenematoder, kan uanset § 8, stk. 1, foretage jordbearbejdning fra den 1. oktober på de arealer, der er omfattet af restriktioner.

§ 10. En virksomhed kan foretage jordbearbejdning fra 1. november på sandjord (JB-nr. 1-4), hvis arealerne har været dyrket med majshelsæd, og virksomheden kan dokumentere, at afgrøden på arealerne er angrebet af majshalvmøl. Virksomheden skal forud for jordbearbejdningen sende anmeldelse herom til Styrelsen.

Stk. 2. En virksomhed kan foretage jordbearbejdning fra høst på alle jordbundstyper, hvis arealerne har været dyrket med korn eller frøgræs, og virksomheden kan dokumentere, at arealerne er angrebet af aksløberens larve. Virksomheden skal forud for jordbearbejdningen sende anmeldelse herom til Styrelsen.

Omlægning af fodergræs

§ 11. En virksomhed må ikke foretage ompløjning af fodergræsmarker i perioden fra den 1. august og indtil den 1. februar i det følgende kalenderår, jf. dog stk. 2-4. Fodergræs omfatter afgrøder, der er omfattet af de afgrødekoder, der fremgår af bilag 2, tabel 2.

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke for en virksomhed, der er certificeret til økologisk jordbrugsproduktion.

Stk. 3. Fodergræsmarker må omlægges til fodergræs, vinterraps eller grønkorn med græsudlæg frem til og med den 15. august i det indeværende kalenderår.

Stk. 4. Fodergræsmarker med JB-nr. 7-9 må ompløjes fra den 1. november i det indeværende kalenderår, hvis arealerne skal anvendes til en forårssået afgrøde i det umiddelbart følgende kalenderår.

Kapitel 4

Begrænsninger for tildeling af kvælstof og fosfor

Organisk kvælstofarealkrav

§ 12. Det beregnede organiske kvælstofarealkrav må for planperioden ikke overstige harmoniarealet på en virksomhed. Det organiske kvælstofarealkrav beregnes som virksomhedens samlede mængde kvælstof i organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 18, stk. 1, opgjort i kg kvælstof og divideret med 170 kg kvælstof pr. hektar.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1, 1. pkt. er overholdt.

Fosforarealkrav

§ 13. Det beregnede fosforarealkrav må for planperioden ikke overstige harmoniarealet på en virksomhed. Fosforarealkravet beregnes som virksomhedens samlede mængde fosfor i gødning til rådighed for tildeling, jf. § 19, stk. 1, opgjort i kg fosfor og divideret med virksomhedens fosforloft pr. hektar.

Stk. 2. For virksomhedens harmoniarealer fastsættes virksomhedens fosforloft til 29 kg fosfor pr. hektar harmoniareal, jf. dog § 14.

Stk. 3. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere, at stk. 1, 1. pkt. er overholdt.

§ 14. Virksomhedens fosforloft, jf. § 13, stk. 2, skal korrigeres for virksomhedens andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter, jf. § 15.

Stk. 2. Virksomhedens fosforloft, jf. § 13, stk. 2, kan korrigeres for enten

- 1) virksomhedens andel af egenproduceret fosfor i husdyrgødning fra økologiske svin, jf. § 16, eller
- 2) lave fosfortal på virksomhedens harmoniarealer, jf. § 17.

Stk. 3. Hvis virksomheden foretager korrektion af fosforloftet efter både stk. 1 og stk. 2, nr. 2, skal korrektionen i henhold til stk. 2, nr. 2 foretages på baggrund af det korrigerede fosforloft, jf. § 15, stk. 2.

Skærpet fosforloft

§ 15. For virksomhedens andel af harmoniareal i områder, der fremgår af kort om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter, jf. kort.lbst.dk/[nr.] [”kort om afgrænsning af oplande til søer med krav om skærpede fosforlofter”], fastsættes der et fosforloft på 28 kg fosfor pr. hektar harmoniareal.

Stk. 2. Ved korrektion af virksomhedens fosforloft beregnes fosforloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne på virksomhedens samlede harmoniareal.

Hævet fosforloft for økologiske svin

§ 16. Virksomhedens andel af egenproduceret fosfor i husdyrgødning fra økologiske svin, jf. bilag 1, tabel 2 i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v., ud af virksomhedens samlede mængde fosfor i gødning til rådighed for tildeling, jf. § 19, stk. 1, anvendes i beregningen af virksomhedens fosforloft. For denne andel af virksomhedens harmoniarealer fastsættes et fosforloft på 33 kg fosfor pr. hektar harmoniareal.

Stk. 2. Ved korrektion af virksomhedens fosforloft beregnes fosforloftet som et vægtet gennemsnit af fosforlofterne på virksomhedens samlede harmoniareal.

Hævet fosforloft for lave fosfortal

§ 17. Virksomhedens fosforloft kan hæves, hvis følgende betingelser er opfyldt:

1) Det gennemsnitlige fosfortal angivet i Pt, jf. stk. 2, på virksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10 er under 4,0.

2) På virksomheden foreligger der fosfortal for samtlige af virksomhedens harmoniarealer med JB-nr. 1-10.

3) Det gennemsnitlige fosfortal er resultater af jordprøver, som ikke er ældre end 5 år ved starten af planperioden, hvor fosforloftet ønskes hævet.

4) Der foreligger som minimum én jordprøve for hver påbegyndt 5 hektar harmoniareal med JB-nr. 1-10 og som minimum én jordprøve for hver mark med JB-nr. 1-10, som indgår i virksomhedens harmoniarealer. Analyserne af prøverne skal foretages af et laboratorium, der som minimum skal have et kvalitetsstyringssystem i overensstemmelse med standarden EN ISO/IEC 17025 eller andre tilsvarende internationalt accepterede standarder. Fosforanalysen skal foretages efter Olsen P-metoden. Prøveudtagningen skal indtegnes på markkort, og der skal være en entydig sammenhæng mellem udtagingssted på markkortet og analyseresultat på analyseattesten. Analyseattest og markkortet skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Stk. 2. Virksomhedens gennemsnitlige fosfortal beregnes som det vægtede gennemsnit af markernes gennemsnitlige fosfortal baseret på samtlige af virksomhedens jordprøver fra den seneste prøvetagning på markerne, som er udtaget senest 31. december i indeværende planperiode.

Stk. 3. Fosforlofterne kan hæves i henhold til følgende kriterier:

1) Fosforloftet kan hæves med 1 kg fosfor pr. hektar harmoniareal for hver påbegyndt 0,5 Pt enheder under Pt 4,0 i intervallet 3,0-4,0.

2) Fosforloftet kan hæves med yderligere 2 kg fosfor pr. hektar harmoniareal for hver påbegyndt 0,25 Pt enheder under Pt 3,0.

Stk. 4. Fosforloftet kan maksimalt hæves med 14 kg fosfor pr. hektar harmoniareal pr. planperiode, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. På virksomheder med marker med JB-nr. 11 eller 12 korrigeres forøgelsen af fosforloftet, jf. stk. 1, med en faktor fastsat som antal hektar af virksomhedens harmoniarealer, som ikke er marker med JB-nr. 11 eller 12, divideret med det samlede harmoniareal.

Beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer

§ 18. Mængden af organisk gødning til rådighed for tildeling, jf. § 12, stk. 1, beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i planperioden, den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden, som det opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v. Gødning afsat af udegående dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på harmoniarealer.

§ 19. Mængden af gødning til rådighed for tildeling, jf. § 13, stk. 1, beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i planperioden, den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden, samt den mængde kunstgødning og bioaske, som er udbragt på arealer, der ikke er harmoniarealer, som det opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v. Gødning afsat af udegående dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på harmoniarealer.

Opgørelse af harmoniareal

§ 20. Virksomhedens harmoniareal opgøres på baggrund af virksomhedens udlednings- og gødningsregnskab for planperioden.

Stk. 2. Hvis der er stor afstand fra harmoniarealerne til opbevaringsanlægget for husdyrgødningen, kan styrelsen kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødningen.

Stk. 3. Såfremt der på et areal alene udbringes kunstgødning eller bioaske, kan den ansvarlige for driften vælge, at arealet ikke skal medregnes som harmoniareal.

Kapitel 5

Anvendelse af gødning

§ 21. Organisk gødning og bioaske skal udbringes på følgende arealer:

- 1) Arealer, hvor der er etableret en afgrøde med et gødningsbehov.
- 2) Arealer uden afgrøder, forud for etablering af afgrøder med et gødningsbehov.
- 3) Arealer, hvor der er eller vil blive etableret grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer til fabrik.

Stk. 2. Husdyrgødning må dog også forbrændes.

§ 22. Udbringning af husdyrgødning, kunstgødning og bioaske til arealerne skal ske med en udbringningsteknik, der sikrer en ensartet fordeling.

Kapitel 6

Forebyggelse af gener fra udbringning af organisk gødning

§ 23. Organisk gødning bortset fra ensilagesaft og restvand må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra et byzone- eller sommerhusområde eller et område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Stk. 2. Udbringning af husdyrgødning, ensilagesaft og restvand må ikke give anledning til unødige gener.

Kapitel 7

Udbringningsteknikker til begrænsning af ammoniakemission

Metode til udbringning af flydende husdyrgødning

§ 24. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slæbeslange, slæbesko eller ved nedfældning.

Stk. 2. Ved udlægning med slæbeslange eller slæbesko skal udbringningsudstyret være i kontakt med jordoverfladen, og gødningen skal lægges på jordoverfladen.

Stk. 3. Ved nedfældning skal den flydende husdyrgødning nedfældes til under jordoverfladen, og der må alene være en ubetydelig mængde flydende husdyrgødning over jordoverfladen efter nedfældning.

Stk. 4. Ved nedfældning på arealer uden etablerede afgrøder med et gødningsbehov skal nedfældningsrenderne være tildækkede efter nedfældningen.

Stk. 5. Ved nedfældning i etablerede afgrøder med et gødningsbehov, herunder ved nedfældning i græs, skal nedfældningsrender helt kunne indeholde den udbragte mængde gødning.

Ammoniakreducerende teknikker

§ 25. På følgende arealer skal der ved udbringning af flydende husdyrgødning anvendes en af de ammoniakreducerende teknikker, der fremgår af stk. 3 og §§ 26-28:

- 1) Arealer uden etablerede afgrøder med et gødningsbehov bortset fra arealer omfattet af § 32, stk. 2, nr. 3.
- 2) Arealer med græs, bortset fra arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson, jf. dog stk. 2.
- 3) Arealer, der ligger inden for 20 m fra særligt ammoniakfølsomme naturtyper.

Stk. 2. Udbringning af flydende husdyrgødning på virksomheder, som er autoriserede som økologiske eller under omlægning til økologisk produktion i henhold til bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion, er dog i perioden fra 1. februar indtil 1. maj på fodergræsmarker undtaget fra kravet om at anvende en teknik, der fremgår af stk. 3 og §§ 26-28.

Stk. 3. Kravet i stk. 1, om anvendelse af en teknik, der reducerer ammoniakemissionen, skal opfyldes ved nedfældning af husdyrgødning eller ved forsuring af husdyrgødning inden eller i forbindelse med udbringningen. For uafgasset separeret husdyrgødning fra kvæg og for afgasset separeret husdyrgødning fra alle dyretyper kan kravet i stk. 1, desuden opfyldes ved udbringning af væskefraktion. I områder omfattet af § 23, stk. 1, skal kravet dog opfyldes ved nedfældning af husdyrgødningen. Forsuring af husdyrgødning skal overholde kravene i § 26. Udbringning af væskefraktion skal overholde kravene i § 27.

§ 26. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i forbindelse med udbringning skal der tilsættes følgende mængder 96 pct.-svovlsyre eller en tilsvarende mængde svovlsyre baseret på svovlsyrens koncentration:

- 1) 3,0 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra kvæg.
- 2) 2,9 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra svin.
- 3) 11,0 kg pr. ton afgasset husdyrgødning fra alle dyretyper og pr. ton uafgasset husdyrgødning fra andre dyretyper end nævnt under nr. 1 og 2.

Stk. 2. Ved forsuring af husdyrgødning i opbevaringsanlægget i perioden fra 1. september indtil 1. april skal udbringningen fra det pågældende anlæg være tilendebragt inden 4 uger fra forsuringen. Der skal ved forsuring i opbevaringsanlægget tilsættes følgende mængder 96 pct.-svovlsyre eller en tilsvarende mængde svovlsyre baseret på svovlsyrens koncentration:

- 1) 4,4 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra kvæg.
- 2) 5,7 kg pr. ton uafgasset husdyrgødning fra svin.
- 3) 14,0 kg pr. ton afgasset husdyrgødning fra alle dyretyper og pr. ton uafgasset husdyrgødning fra andre dyretyper end nævnt under nr. 1 og 2.

Stk. 3. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i opbevaringsanlægget, hvor udbringningen er tilendebragt inden 72 timer efter forsuringen, skal der tilsættes de syremængder, der fremgår af stk. 1.

Stk. 4. Ved forsuring af flydende husdyrgødning i stalden skal forsuringen foretages i overensstemmelse med de vilkår, som gælder for det pågældende staldforsuringsanlæg i medfør af husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse efter §§ 16 a og 16 b i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller § 33 i lov om miljøbeskyttelse.

Stk. 5. Ved anvendelse af forsuring som ammoniakreducerende teknik må der ikke tilsættes kvælstofholdig kunstgødning til husdyrgødningen.

§ 27. Ved anvendelse af udbringning af væskefraktion som ammoniakreducerende teknik må tørstofindholdet ikke overstige følgende:

- 1) 3,9 pct. tørstof i væskefraktionen fra uafgasset separeret husdyrgødning fra kvæg.
- 2) 3,6 pct. tørstof i væskefraktionen fra afgasset separeret husdyrgødning fra alle dyretyper.

§ 28. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af § 26, stk. 1-4 og § 27 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, omfanget af udbringningsarealer, der er omfattet af § 25, stk. 1, og den udbragte mængde husdyrgødning samt en af de følgende typer af dokumentation:

- 1) Dokumentation for nedfældningen enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf virksomhedens udbringningsarealer fremgår, eller i form af erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget nedfældningsudstyr er anvendt.
- 2) Dokumentation for forsuring i forbindelse med udbringning i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre.
- 3) Dokumentation for forsuring i opbevaringsanlægget i form af kvittering for indkøb af den tilstrækkelige mængde syre samt en forsuringsattest for hver af de foretagne forsuringer, der indeholder de oplysninger, der fremgår af bilag 1.
- 4) Dokumentation for forsuring i stalden i form af den dokumentation, der kræves efter husdyrbrugets tilladelse eller godkendelse, jf. § 26, stk. 4.
- 5) Dokumentation for tørstofindhold, totalkvælstof og ammoniumkvælstof i husdyrgødningen før separering og af væskefraktionen og fiberfraktionen efter separering. Analyse af tørstofindholdet skal foretages af et laboratorium, der er akkrediteret til udførelse af kemiske analyser af gødning af Den Danske Akkrediteringsfond (DANAK) eller et tilsvarende akkrediteringsorgan, som er medunderskriver af European co-operation for Accreditation's multilaterale aftale om gensidig anerkendelse. Prøverne til analyser skal være udtaget repræsentativt.

Stk. 2. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Krav der begrænser ammoniakfordampning fra udbringning af kunstgødning

§ 29. Udbringning af kunstgødning, som indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak), uden for perioden fra 1. februar indtil 1. april og udbringning af kunstgødning, som indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof) med mere end 6 pct. kvælstof på udbringningstidspunktet, må kun ske, såfremt én af følgende betingelser er overholdt:

- 1) Udbringningen af kunstgødningen sker ved nedfældning, ved nedbringning inden 4 timer eller ved placering i forbindelse med såning.
- 2) Kunstgødningen, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), er tilsat den af ureasehæmmerproducenten anbefalede mængde ureasehæmmer.
- 3) Kunstgødningen, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), sprøjtes direkte på afgrødens blade. Kunstgødningen skal være tilsat et sprede-klæbemiddel. På de arealer, hvor afgrødernes blade sprøjtes med kunstgødning efter reglerne i 1. og 2. pkt., må der højst tildeles 20 kg urea-N pr. hektar hver tredje dag.
- 4) Kunstgødningen anvendes i overensstemmelse med betingelserne i Miljøstyrelsens tidligere meddelte

dispensation med senere ændringer. Dispensationen er tilgængelig på Styrelsens hjemmeside.

Stk. 2. Den i stk. 1, nr. 2, nævnte ureasehæmmer skal være CE-mærket.

Stk. 3. Styrelsen kan forlænge den i stk. 1, nr. 4, nævnte tidligere meddelte dispensation. Styrelsen kan i forlængelsen af dispensationen ændre i vilkårene, herunder ophæve eksisterende vilkår og fastsætte nye vilkår for virksomhedens tilvejebringelse af dokumentation for den ammoniakreducerende effekt og for anvendelsen af gødningen hos de virksomheder, der tildeler kunstgødning omfattet af virksomhedens dispensation.

Stk. 4. Den, der tildeler kunstgødning, der indeholder ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak), eller kunstgødning, der indeholder ureabaserede kvælstofforbindelser (amidkvælstof), skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen, anvendelse af udbringningsarealer, opgørelse over mængden af tildelt ren diammoniumsulfat (svovlsur ammoniak) eller ureabaseret kvælstofgødning (amidkvælstof) samt en af de følgende typer af dokumentation:

- 1) Dokumentation for nedfældning, nedbringning og placering i forbindelse med såning skal ske enten i form af faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf virksomhedens udbringningsarealer fremgår, eller i form af erklæring om den foretagne nedfældning, hvis eget udbringningsudstyr er anvendt.
- 2) Dokumentation for anvendt ureasehæmmer med angivelse af indhold af ureasehæmmer og kvittering for indkøb heraf.
- 3) Dokumentation i form af kvittering for indkøb af sprede-klæbemiddel og erklæring om, at betingelserne i stk. 1, nr. 3, er overholdt.
- 4) Dokumentation i form af en erklæring om, at vilkårene i Miljøstyrelsens dispensation med senere ændringer og producentens forskrifter er efterfulgt.

Stk. 5. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Krav om nedbringning af udbragt husdyrgødning

§ 30. Fiberfraktioner skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 5.

Stk. 2. Husdyrgødning, der i forbindelse med husdyrsygdomme er kalket efter Fødevarestyrelsens anvisninger, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 5.

Stk. 3. Fast husdyrgødning bortset fra biokul må ikke udbringes på arealer med etablerede afgrøder med et gødningsbehov, der ligger inden for 20 m fra særligt ammoniakfølsomme naturtyper, medmindre husdyrgødningen nedbringes inden 4 timer.

Stk. 4. Husdyrgødning bortset fra biokul, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder med et gødningsbehov, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 4 timer, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Kan husdyrgødningen ikke nedbringes inden 4 timer grundet uforudsigelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Stk. 6. Ved krav om nedbringning skal husdyrgødningen indarbejdes i jorden, enten ved pløjning eller ved hjælp af andre kultiveringsredskaber, som f.eks. tand- eller tallerkenharver, afhængigt af jordtypen og forholdene, således at husdyrgødningen blandes helt med jord eller vendes ned under jordoverfladen. Ved nedfældning er der ikke krav om yderligere nedbringning.

Kapitel 8

Lukkeperioder for udbringning af gødning

Lukkeperioder for udbringning af flydende organisk gødning og kvælstofholdig kunstgødning

§ 31. I perioden fra efter høst, dog senest 1. oktober i planperioden, indtil 1. februar i den efterfølgende planperiode må der ikke udbringes flydende organisk gødning eller kvælstofholdig kunstgødning, jf. dog § 32, stk. 1-3, §§ 33-35, § 41, § 37, § 38 og § 40.

§ 32. I perioden fra efter høst indtil 15. oktober må der udbringes flydende organisk gødning eller kvælstofholdig kunstgødning på arealer med frøgræs, for hvilke der er indgået kontrakt med frøavlsfirma om levering af frø i den kommende sæson.

Stk. 2. I perioden fra efter høst indtil 1. oktober må der udbringes flydende organisk gødning og kvælstofholdig kunstgødning på følgende arealer:

- 1) Etablerede, overvintrende fodergræsmarker, herunder marker med udlæg af græs eller kløvergræs udsået senest i forbindelse med forårssåningen. Undtagelsen omfatter dog ikke arealer med udlæg af græs eller kløvergræs i majs.
- 2) Arealer, hvor der den følgende vinter skal være vinterraps.
- 3) Arealer, hvor der senest 20. august etableres grøngødning med gul sennep, olieræddike eller blandinger heraf, og hvor der efterfølgende etableres sukkerroer til fabrik.

Stk. 3. Flydende organisk gødning kan udbringes indtil 15. oktober på arealer, der er omfattet af stk. 2, nr. 1 eller 2 på marker, der hovedsageligt er beliggende i kommuner, hvor der fra uge 30 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været 30 pct. mere nedbør end klimanormalen 1961-1990 ifølge opgørelser fra DMI for ugerne 30-38, og hvor der fra uge 21 og inden udgangen af uge 38 samlet set har været mere nedbør end klimanormalen for 1961-1990 ifølge opgørelser og definitioner fra DMI for ugerne 21-38,. Styrelsen annoncerer på styrelsens hjemmeside, www.sgav.dk, hvilke kommuner der det pågældende år er omfattet af 1. pkt.

Stk. 4. Arealer omfattet af stk. 2, nr. 3, kan ikke samtidig anvendes til etablering af efterafgrøder i medfør af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering m.v.

§ 33. I perioden fra efter høst, dog senest den 1. oktober i planperioden, indtil 1. februar i den efterfølgende planperiode må andre afgrøder end vårsåede afgrøder tildeles kvælstofholdig kunstgødning, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Vintersæd må alene tildeles kvælstofholdig kunstgødning i perioden fra efter høst indtil 1. oktober og højst i mængder op til 15 kg kvælstof pr. hektar, der skal tildeles i forbindelse med etableringen.

Stk. 3. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 1 og 2 ved opbevaring af en erklæring om tidspunktet for udbringningen og den udbragte mængde kvælstof. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

§ 34. I perioden fra 1. september i planperioden indtil 1. marts i den efterfølgende planperiode må der ikke udbringes flydende organisk gødning bortset fra ensilagesaft i flerårige afgrøder uden årlig høst.

§ 35. Begrænsningerne i adgangen til at udbringe flydende organisk gødning, jf. §§ 31, 32 og 34, omfatter ikke restvand.

Lukkeperioder for udbringning af fast organisk gødning

§ 36. I perioden fra efter høst, dog senest 1. september, indtil følgende tidspunkter må der ikke udbringes fast organisk gødning bortset fra have- og parkaffald og biokul, jf. dog stk. 2-4 og § 41:

- 1) 1. november på lerjord (JB-nr. 7-9).
- 2) 1. december på lerjord og humusjord (JB-nr. 5, 6, 10 og 11).
- 3) 1. februar på sandjord (JB-nr. 1-4).

Stk. 2. Der kan udbringes fast organisk gødning i perioden fra efter høst indtil etablering af afgrøder på arealer, hvor der senest 1. september etableres græs, vinterraps, vintersæd eller grøngødning med gul sennep, olieræddike eller gul sennep og olieræddike forud for sukkerroer til fabrik.

Stk. 3. Der kan udbringes fast spildevandsslam i perioden fra efter høst indtil 20. oktober på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

Stk. 4. Fast organisk gødning kan tildeles i samme omfang som kvælstofholdig kunstgødning kan udbringes efter § 33, hvis den mineralske kvælstofandel i den totale mængde af kvælstof i den faste organiske gødning er mindst 90 pct., jf. bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab.

Stk. 5. Den ansvarlige for driften skal kunne dokumentere overholdelsen af stk. 4 ved opbevaring af en erklæring om produktnavn og den mineralske kvælstofandel i det totale indhold af kvælstof i den organiske gødning, der er udbragt efter reglerne i stk. 4, jf. bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab, tidspunktet for udbringningen og den udbragte mængde. Den ansvarlige for driften skal opbevare dokumentationen i 5 år og fremvise den på forlangende i forbindelse med kontrol.

Særligt om lukkeperioder for udbringning af rodfrugtvaskvand, grønsaft og ensilagesaft

§ 37. I perioden fra 1. oktober i planperioden indtil 1. februar i den efterfølgende planperiode må der udbringes rodfrugtvaskvand med i alt op til 60 kg kvælstof pr. hektar og 50 mm pr. hektar svarende til 500 m³ pr. hektar på følgende arealer:

- 1) Græsarealer udsået senest i forbindelse med forårssåningen.
- 2) Arealer med efterafgrøder af græs uden kvælstoffikserende afgrøder udlagt i foråret i vårafgrøder undtagen majs.
- 3) Arealer med flerårige energiafgrøder.

Stk. 2. Arealerne, hvorpå rodfrugtvaskvandet er udbragt må ikke ompløjes eller nedvisnes før 1. februar, og arealerne må ikke gødes med anden gødning eller afgræsses efter 1. september.

§ 38. I perioden fra 1. oktober indtil 15. november må der udbringes grønsaft med maksimalt 20 kg kvælstof pr. hektar og 40 ton saft pr. hektar på græsarealer udsået senest i forbindelse med forårssåningen.

Stk. 2. Græsarealerne må ikke ompløjes før 1. februar.

§ 39. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvandet, jf. § 37, eller grønsaften, jf. § 38, skal skriftligt orientere kommunalbestyrelsen i de kommuner, hvor rodfrugtvaskvandet eller grønsaften er udbragt, om følgende:

- 1) Hvilke arealer, der anvendes til udbringning af rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, inden udbringningen påbegyndes.
- 2) De udbragte mængder og kvælstofindholdet i det udbragte rodfrugtvaskvand eller grønsaft. Orienteringen skal gives, når udbringningen for planperioden er tilendebragt.

Stk. 2. Den virksomhed, som har produceret rodfrugtvaskvandet eller grønsaften, skal opbevare kopi af orienteringsskrivelserne i 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol af den virksomhed, på hvis arealer rodfrugtvaskvandet eller grønsaften er udbragt.

§ 40. Der kan udbringes ensilagesaft i perioden fra 1. november indtil 15. november.

Stk. 2. I perioden fra efter høst indtil 1. november må der udbringes ensilagesaft på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter.

Undtagelser for væksthuse og lukkede systemer

§ 41. Begrænsningerne i adgangen til at udbringe gødning gælder ikke i væksthuse og lukkede systemer.

Kapitel 9

Forebyggelse af afstrømning af næringsstoffer fra gødning til vandmiljøet

§ 42. Gødning må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande. Husdyrgødning må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandforsyningsanlæg. Udbringning af gødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Stk. 2. Gødning må ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod åbne vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. På stejle skråninger med en hældning på mellem 6° og 12° omfatter stk. 2 ikke følgende:

- 1) Flydende organisk gødning og vandige ekstrakter af bioaske, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø.
- 2) Flydende kunstgødning.
- 3) Fast kunstgødning, der er placeret i forbindelse med såning eller nedbragt.

Stk. 4. Gødning må ikke udbringes på arealer, der er omfattet af § 69, stk. 1, i lov om vandløb.

Kapitel 10

Foranstaltninger til at imødegå erosion af jord til vandløb fra husdyrgødede arealer

§ 43. Driftslederen skal for planperioden 2027 etablere foranstaltninger til at imødegå, at jord fra harmoniarealer under normale vejrforhold eroderer til vandløb, søer større end 100 m² eller kystvande, når virksomheden ifølge gødningsregnskabet for planperioden 2024/2025, jf. § 10 i lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, i gennemsnit har tildelt 80 kg kvælstof eller derover pr. hektar harmoniareal fra organisk gødning. For nyetablerede virksomheder og virksomheder, der ikke var forpligtet til at udarbejde gødningsregnskab i planperioden 2024/2025, fastsættes mængden af tildelt organisk gødning til under 80 kg kvælstof pr. hektar harmoniareal.

Stk. 2. Foranstaltningerne efter stk. 1 skal være egnede til at imødegå erosion af jord til vandløbet, søen eller kystvandet og skal være en af følgende:

- 1) Der udlægges en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant, hvor der ikke foretages jordbearbejdning i efteråret.
- 2) Der etableres permanent græsdekke i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 3) Der etableres overvintrende efterafgrøder i en zone langs med vandløbets, søens eller kystvandets kant.
- 4) Der etableres mindre konturvolde oppe i terrænet, så vandet forhindres i at begynde at løbe ned af det skrånende terræn.

Kapitel 11

Administrative bestemmelser

Obligatorisk digital kommunikation

§ 44. Skriftlige partshøringer og referater af telefoniske partshøringer efter forvaltningslovens § 19 sendes digitalt til virksomheden via Tast selv.

Stk. 2. Virksomhedens besvarelse af forhold omfattet af stk. 1, skal indgives via Tast selv.

Dispensation

§ 45. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan efter ansøgning give tilsagn om dispensation fra reglerne i kapitel 4-10 til forsøgs-, test-, udviklings- og demonstrationsprojekter med henblik på udvikling af miljø- og klimateknologi og teknikker, og metoder til landbrugsdrift som efter Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurdering alene eller i kombination med eksisterende teknologier, teknikker og metoder understøtter færre udledninger af kvælstof, ammoniak og drivhusgasser ved udbringning af gødning end eksisterende teknologier, teknikker og metoder.

Stk. 2. Tilsagnshaver er forpligtet til at overholde betingelserne i tilsagn om dispensation for at opretholde dispensationen i tilsagnsperioden.

Stk. 3. En dispensation jf. stk. 1 bortfalder under følgende omstændigheder:

- 1) ved udløbet af tilsagnsperioden,
- 2) ved tilsagnshavers manglende opfyldelse af tilsagnsbestemmelserne eller
- 3) ved tilsagnshavers meddelelse til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om, at tilsagnshaver ønsker tilsagnet om dispensation annulleret.

Stk. 4. Virksomheder, som deltager i tilsagnshavers forsøgs-, test-, udviklings- og demonstrationsprojekt, er forpligtet til at overholde betingelserne for projektdeltagere i tilsagnshavers tilsagn om dispensation for at være omfattet af dispensationen i dennes gyldighedsperiode.

Stk. 5. Tilsagnshaver skal på anmodning oplyse Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø om navn, adresse og CVR-nummer på de virksomheder, der deltager i tilsagnshavers forsøgs-, test-, udviklings- og demonstrationsprojekt.

Stk. 6. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan fastsætte vilkår om, at en anerkendt forskningsinstitution skal have adgang til tilsagnshavers og deltagende virksomheders forretningslokaler og bedrifter med henblik på at efterprøve forsøgs-, test-, udviklings- og demonstrationsprojektets effekt i forhold til formålet med projektet.

Stk. 7. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø offentliggør alle tilsagn om dispensation med tilhørende vilkår på styrelsens hjemmeside.

§ 46. Styrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation fra reglerne i § 8, stk. 1 og 2, og § 11, stk. 1, til forskningsprojekter med henblik på indsamling af landbrugsfaglige data samt til historisk og kulturel formidlingsvirksomhed.

Stk. 2. I ansøgningen skal anføres en begrundelse for fravigelse af reglerne. Ansøgningen skal vedlægges en mark- og dyrkningsplan for arealet med angivelse af igangsættelsesdato og afslutningsdato.

Stk. 3. Styrelsen kan fastsætte vilkår i forbindelse med dispensationen, herunder om de omfattede arealers

størrelse og om varighed og gyldighedsperiode for dispensationen.

Brugerbetaling

§ 47. Virksomheder skal efter de takster, der er fastsat i stk. 4 og 5, bidrage til dækning af de kommunale omkostninger i forbindelse med tilsyn med overholdelse af reglerne i kapitel 5-10, jf. dog stk. 2 og 3. Ved tilsyn forstås i denne bestemmelse enhver form for udøvelse af tilsynsvirksomhed, herunder de aktiviteter, der indgår i kommunalbestyrelsens planlægning, forberedelse og gennemførelse af et konkret tilsynsbesøg, administrativ kontrol af eksempelvis registreringer og måledata, opfølgning i form af afrapportering og håndhævelse med henblik på at sikre, at virksomheder overholder reglerne i kapitel 5-10.

Stk. 2. Stk. 1 gælder kun for tilsyn efter § 49, hvis kommunalbestyrelsen foretager håndhævelser, eller hvis kommunalbestyrelsen konstaterer forhold, der giver anledning til en fortsat tilsynsindsats.

Stk. 3. Stk. 1 gælder ikke for tilsyn, som alene udføres på baggrund af oplysninger fra naboer eller andre tredjeparter.

Stk. 4. Taksten for tid anvendt af kommunens medarbejdere er 503,82 kr. pr. time i 2026. Der skal ikke betales moms af brugerbetalinger. Tidsforbruget opgøres pr. dag til nærmeste halve time. Taksten reguleres årligt på grundlag af de senest offentliggjorte PL-reguleringssatser, der offentliggøres af Finansministeriet i den årlige aftale om kommunernes økonomi. Styrelsen beregner hvert år den nye takst og offentliggør denne på Styrelsens hjemmeside. Ved opkrævningen anvendes den PL-regulerede takst, der er gældende for det tidspunkt, hvor tidsforbruget har fundet sted.

Stk. 5. For fremmede tjenesteydelser til brug for de i stk. 1 nævnte opgaver betales 57,79 pct. af regningsbeløbet ekskl. moms.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen opkræver hvert år i november måned brugerbetaling fra de virksomheder, hvor myndigheden har udført brugerbetalingspligtige opgaver i perioden fra 1. november i det foregående år til 1. november i det indeværende år.

Stk. 7. Opkrævninger efter stk. 6, skal indeholde en opgørelse af kommunalbestyrelsens samlede tidsforbrug i forbindelse med tilsyn med virksomheden i perioden, jf. stk. 4. Opgørelsen skal være opdelt i tidsforbrug i forbindelse med aktiviteter på virksomheden og tidsforbrug i forbindelse med aktiviteter uden for virksomheden. For så vidt angår omkostninger til fremmede tjenesteydelser, jf. stk. 5, skal opgørelsen indeholde oplysninger om det samlede beløb for disse tjenesteydelser, som skal være opdelt i omkostninger i forbindelse med aktiviteter på virksomheden og omkostninger i forbindelse med aktiviteter uden for virksomheden.

Stk. 8. Betales opkrævet brugerbetaling ikke rettidigt, skal der betales rente herfor. Forrentningen sker fra forfaldsdagen for gebyret. Gebyret forrentes med 1,3 pct. månedlig rente for hver påbegyndt måned fra den 1. i den måned, i hvilken gebyret skal betales, dog mindst 50 kr.

Stk. 9. Kommunalbestyrelsen fastsætter forfaldsdatoen for brugerbetalingen.

Påbud ved erosion af jord til vandløb

§ 48. Kommunalbestyrelsen skal meddele påbud om etablering af en af foranstaltningerne nævnt i § 43, stk. 2, såfremt kommunalbestyrelsen under normale vejrforhold konstaterer erosion af jord til et vandløb, en sø større end 100 m² eller et kystvand fra et areal, der indgår i en virksomhed omfattet af § 43.

Stk. 2. Ved normale vejrforhold forstås, at døgnnedbøren i dagene omkring erosionstidspunktet ikke overskrider det landsdækkende tal for ekstremnedbørshændelser, der optræder sjældnere end hvert tyvende år. Kommunalbestyrelsen afgør på baggrund af data fra DMI, om der på tidspunktet for erosionen var normale

vejrforhold ved den mark, hvor erosionshændelsen er sket.

Stk. 3. Hvis påbudsmottageren ophører med at eje eller have brugsret til et areal, der er omfattet af et påbud efter stk. 1, skal påbudsmottageren give kommunalbestyrelsen meddelelse herom.

§ 49. Kommunalbestyrelsen skal udføre et passende antal tilsyn med overholdelsen af §§ 43 og 48 under relevante vejrforhold.

Afskæring af klageadgang

§ 50. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter denne bekendtgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 51. Styrelsens afgørelser efter § 46, jf. § 8, stk. 1 og 2 og § 11, stk. 1, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kapitel 12

Straffebestemmelser

§ 52. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) anvender gødning i strid med § 21, stk. 1, §§ 22-24, § 25, stk. 1 eller 3, §§ 26 eller 27, § 29, stk. 1, § 30, stk. 1-4 eller 6, § 31, § 34, § 36, stk. 1 eller § 42, stk. 1, 2 eller 4,
- 2) undlader at dokumentere og opbevare dokumentation i henhold til § 12, stk. 2, § 13, stk. 3, § 28, § 29, stk. 4 eller 5, § 33, stk. 3, § 36, stk. 5 eller § 39,
- 3) overtræder vilkår i dispensationer meddelt efter § 45, stk. 1,
- 4) undlader at efterkomme påbud efter § 48, stk. 1,
- 5) har et beregnet organisk kvælstofarealkrav eller fosforarealkrav, der overstiger virksomhedens harmoniareal, jf. §§ 12, stk. 1, 1. pkt. og 13, stk. 1, 1. pkt.,
- 6) foretager jordbearbejdning i strid med § 8, stk. 1 eller
- 7) foretager omlægning af fodergræs i strid med § 11, stk. 1.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelse af stk. 1, nr. 1-5 er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelse af stk. 1, nr. 1-5 er

- 1) voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker, eller de øvrige interesser, som gødskningsloven tilsigter at beskytte, herunder luft, vand, jord og undergrund, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 13

Ikrafttrædelses-, ophævelses- og overgangsbestemmelser

§ 53. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2027.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning

ophæves.

Stk. 3. For fosforarealkravet og det organiske kvælstofarealkrav, der vedrører planperioden 2026/2027, som denne er defineret i § 3, nr. 21 i bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning finder de hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning anvendelse til og med planperioden 2026/2027.

Stk. 4. For forhold inden 1. januar 2027 finder de hidtil gældende regler i bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning anvendelse.

Stk. 5. § 26, stk. 3-5 i bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning finder fortsat anvendelse.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, [DATO]

[UNDERSKRIFT 1]

/ [UNDERSKRIFT 2]

1) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2008/1137 af 22. oktober 2008 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol - Tilpasning til forskriftsproceduren med kontrol - Del 1, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, som ændret senest ved Kommissionens direktiv 2014/101/EU af 30. oktober 2014 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EU-Tidende 2014, nr. L 311, side 32, dele af Rådets direktiv 86/278/EØF af 12. juni 1986 om beskyttelse af miljøet, navnlig jorden, i forbindelse med anvendelse i landbruget af slam fra rensningsanlæg, EF-Tidende 1986, nr. L 181, side 6, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 219/2009 af 11. marts 2009 om tilpasning til Rådets afgørelse 1999/468/EF af visse retsakter, der er omfattet af proceduren i traktatens artikel 251, for så vidt angår forskriftsproceduren med kontrol - Tilpasning til forskriftsproceduren med kontrol - Del To, EU-Tidende 2009, nr. L 87, side 109, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening), EU-Tidende 2010, nr. L 334, side 17, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret ved direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2014, nr. L 124, s. 1, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193 og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013 om tilpasning af visse direktiver vedrørende miljø på grund af Republikken Kroatiens tiltrædelse, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193. Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., som denne bekendtgørelse afløser, har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2015/1535/EU om en informationsprocedure med hensyn til tekniske forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (kodifikation).